

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 248/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., P., zastúpeného advokátkou Mgr. V. L., Advokátska kancelária, T., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaniach vedených pod sp. zn. 7 EM 4/2008 a sp. zn. 3 P 11/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2012 doručená sťažnosť V. B., P. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“)

v konaniach vedených pod sp. zn. 7 EM 4/2008 a sp. zn. 3 P 11/2008 (ďalej aj „napadnuté konania“).

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že *„navrhovateľky ako babka a teta maloletých A. a D. B. dňa 23.10.2007 podali návrh na úpravu styku s maloletými, na Okresnom súde Bratislava II, č.k. 49P 397/07... Prvostupňový súd, Okresný súd Bratislava II rozhodol o podanom návrhu predbežným opatrením zo dňa 21.12.2007, č.k. 49 P 397/2007 o úprave styku, ktoré naďalej trvá, nakoľko do dnešného dňa nebolo právoplatne skončené konanie vo veci samej o úprave styku detí s rodinou zosnulej matky, toho času vedené na OS v Piešťanoch, č.k. 3 P 11/2008.“*. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že *„neustály tlak zo strany navrhovateľiek, ako aj zo strany organizácií, donútili sťažovateľa odísť z Bratislavy do Piešťan a neskôr z Piešťan do Trnavy“*.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že *„na základe predbežného opatrenia podali navrhovateľky návrh na pokutu a prvostupňový súd, Okresný súd Piešťany vydal dňa 15.1.2009 uznesenie, č.k. 7Em/4/2008, ktorým uložil povinnému otcovi maloletých A. a D. pokutu vo výške 480,- eur. Odvolací súd, Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 31.3.2009, č.k. 10CoE35/2009 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie, keď rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za predčasné a dostatočne nezistil dôvody na nezrealizovanie styku.*

Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 20.8.2010, č.k. 7Em/4/2008 uložil povinnému pokutu vo výške 60,- eur.

Uznesením Krajského súdu v Trnave uznesením zo dňa 10CoE 35/2009 zo dňa 8.12.2011 odvolací súd uznesenie prvého stupňa druhýkrát zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie, keďže jeho rozhodnutie považuje za nesprávne, nedostatočné a predčasné...“.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ opakovane podal sťažnosť na prietahy adresovanú predsedníčke okresného súdu, ktorá bola naposledy (listom z 15. marca 2010 a listom z 9. júla 2010) vyhodnotená ako nedôvodná jednak z dôvodu množstva podaní, vyjadrení a dôkazov sťažovateľa, ktorými sa súd vo veci musel zaoberať (list okresného súdu z 15. marca 2010), a jednak z dôvodu objektívnych okolností súvisiacich so zmenou zákonného sudcu (list okresného súdu z 9. júla 2010).

S poukazom na uvedené skutočnosti sťažovateľ tvrdí, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach dochádza k porušovaniu jeho označených práv, a preto žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7 EM 4/2008 a sp. zn. 3 P 11/2008 porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal v predmetných veciach konať bez zbytočných prietahov a aby mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 11/2008 (konanie o úpravu styku maloletých detí s blízkymi osobami) a sp. zn. 7 Em 4/2008 (konanie o nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku nariadeného predbežným opatrením).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 P 11/2008

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom a Okresným súdom Trnava zistil, že okresný súd v napadnutom konaní uznesením sp. zn. 3 P 11/2008 z 23. septembra 2011

preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Trnava. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. októbra 2011, pričom súdny spis okresného súdu (sp. zn. 3 P 11/2008) bol odstúpený a doručený Okresnému súdu Trnava 14. marca 2012, kde bol zaevidovaný pod sp. zn. 18 P 18/2012. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 15. marca 2012, teda deň potom, ako okresný súd doručil súdny spis v napadnutom konaní Okresnému súdu Trnava, sťažnosť sťažovateľa v tejto časti bolo potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v napadnutom konaní v čase, keď okresný súd už nemohol ovplyvniť trvanie tohto konania, keďže bola už uvedeným uznesením okresného súdu právoplatne prenesená miestna príslušnosť na Okresný súd Trnava a súdny spis bol doručený Okresnému súdu Trnava. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) pripomína, že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo.

Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03). Z tohto pohľadu je petit sťažnosti sťažovateľa smerujúci k vysloveniu porušenia jeho označených práv postupom okresného súdu v spojení s príkazom okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov nevykonateľný.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 EM 4/2008

Predmetom označeného konania okresného súdu sp. zn. 7 EM 4/2008 je nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku nariadeného predbežným opatrením. Napadnuté konanie bezprostredne súvisí s konaním o úpravu styku maloletých detí s blízkymi osobami (pôvodne vedené pred Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 49 P 397/2007, neskôr vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 3 P 11/2008, toho času vedeného pred Okresným súdom Trnava pod sp. zn. 18 P 18/2012), v rámci ktorého ešte Okresný súd Bratislava II predbežným opatrením upravil styk maloletých detí s oprávnenými uznesením sp. zn. 49 P 397/2007 z 21. decembra 2007, ktoré je dodnes platné, keďže vo veci samej v konaní o úpravu styku maloletých detí s oprávnenými do tohto rozhodnutia ústavného súdu nebolo právoplatne rozhodnuté.

Z povahy tohto konania (sp. zn. 7 EM 4/2008), ktorého účelom je dodržiavanie a realizácia nariadeného predbežného opatrenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 49 P 397/2007 z 21. decembra 2007, vyplýva, že dĺžka jeho trvania je závislá od dodržiavania predbežného opatrenia v čase jeho trvania, preto ak dochádza k porušovaniu nariadeného predbežného opatrenia, respektíve ak oprávnené z predbežného opatrenia v konaní tvrdia, že je opakovane porušované v rozličných termínoch (dochádza k rozširovaniu počtu skutkov), tieto skutkové tvrdenia musí okresný súd vzhľadom na rozširovanie predmetu konania v čase sústavne preverovať, nemožno hovoriť v okolnostiach prípadu o zbytočných priet'ahoch v napadnutom konaní sp. zn. 7 EM 4/2008 o nariadenie výkonu rozhodnutia o úprave styku nariadeného predbežným opatrením. Inými slovami, okresný súd v rámci napadnutého konania rozhoduje o viacerých tvrdených porušeníach nariadeného predbežného opatrenia, ktoré musí posúdiť spoločne v tomto konaní a ktoré sa mali udiat' v rozdielnom čase a stali sa predmetom konania v rozdielnom čase.

Z príloh sťažnosti, z kópie uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 CoE 35/2009 z 31. marca 2009 ústavný súd zistil, že predmetom napadnutého konania (sp. zn. 7 EM 4/2008) pred okresným súdom boli nezrealizované styky medzi oprávnenými

a maloletými deťmi v roku 2008, pričom z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10 CoE 217/2011 z 8. decembra 2011 vyplýva, že predmetom napadnutého konania boli aj nezrealizované styky v roku 2009 a 2010.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na kontinuálne rozširovanie predmetu napadnutého konania sp. zn. 7 EM 4/2008 a samotnú povahu tohto konania zjavne nedochádza k porušovaniu označených práv sťažovateľa, preto sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

Pre úplnosť ústavný súd poznamenáva, že toto jeho rozhodnutie nebráni sťažovateľovi opätovne sa obrátiť so sťažnosťou na ústavný súd, ak by v budúcnosti v konaní o úpravu styku maloletých detí s blízkymi osobami na Okresnom súde Trnava dochádzalo k zbytočným priet'ahom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012